

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

112. Hortus: Ex Philostrato in Amoribus. Item ex Aristæneto epist. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

H O R T V S.

Philotratus in Amoribus.

Descriptio CXII.

Μὲν ἐπὶ δὲ πρὸ ἀνά τὸν κήπον εὐαδία, ἢ βραδύει (εἰ τὸ τοῦ ἀλλὰ προθύμως ἀκίβη. προσβαλὴ γὰρ σε μετὰ τὸ λόγῳ, καὶ τὰ μὴ-λα. πῶροι μὲν αὐτοὶ φυτόν, ἔρθοι πορεύονται. τῶ μὲν δὲ αὐτῶν ἐλευθερία βαδίζειν, πόνα δὲ ἀπα-λὴ καὶ χεῖρ τοῦ δρόμου, οἷα καὶ κατακλιθέντε ἐραμνὴ εἶναι. ἀπ' ἑκρῶν δὲ τῶν ὄρων μῆλα χρυ-σᾶ, καὶ πυρσᾶ, καὶ ἡλιώδη προσάγονται, τὸν ἔσ-μὸν δλον τὴν ἑρώτων γεωργίαν αὐτά.

Numquid eius, quæ in horro est, beneuolentiæ quiequam sensisti? an hoc serò te adije? sed prompto audias animo: tē enim vnā cum oratione mala quoque percipient, hi quidem plantarum ordines recti incedunt, per quorum medium ambulandi facultas datur, mollis autem herba curriculos obtrinet, vt strati instar iacentibus sit. A summis autem ramis mala aurea, suaque ac lucida, ad se excolenda vniuersum cupi-
dinum examen attra-
hunt.

Vide Ciceronem, de Senectute, num. 59.

Item, ex Aristaneco, epist. 3.

Ενθα πλάτανος ἢ ἀμφιλαφής τε, καὶ σό-κιος πνύμα δὲ μέγιστον, καὶ πῶμα μαλθακὴ, ὡρα δὲ ἄρα εἰ πάντ' εἰσὶν αὐτῶν, ἐπὶ τὸ πεδίορ καὶ ἐκλιθῆκαρ. οἱ τῶν παλῶν τιλεσάτων δαπέ-δων δὲ δὲ γίται, πολλὰ τῆς ὄπῳραι, πῆρσιν Ὀχναί, καὶ ῥοισί, καὶ μῆλα ἀγλαόκαρποι φάη τις ἀν κα-δομνηζορ. τῶν δὲ ὄπῳρῶν αὐτοδὲ τομψῶρ τὸ χωρίορ. ἢν μὲν ταῦτα, καὶ ἕτερα δὲ ἄρα πη-σίορ, &c. quæ sic Latine redduntur:

NAm ibi platanus densa ramis, opaca um-
bra, astra modica, herba mollis, & tempe-
state æstiuâ florere docta: consedimus hu-
mi, qua ditissimus campus, arbores que iuxta
crebræ frugiferæ,

*Lupicæque, & pirus, & fructu gratissima ma-
lus.*

Dicat quis, Homericum versum refe-
rens, pomarijs nymphis sacrum locum:
sed his, alijsque iuxta arboribus florentes ra-
mi, fructus vberes, suauissimo odore per-
mulcent amœnum locum. Decerptum ego
folium coma, laxavi digitis, tum admoui
naribus, id mihi odorem spirauit longè
dulcissimum: iuxta pampini patulæ, al-

tæque admodum, amplexæ nostræ diu tenu-
ere inflexu colla, dum circulatim pendulas
vvas attendimus, quarum turgent alia, alia
primulo nigrore maturescunt; acerba qua-
dam, alia florentes adhuc videntur. Ergo ad
maturiores alius reptans ascendebat, alius sub-
limis è terra summa læua quantum poterat,
adprehensa arbore ascendebat in ramos, alius
decerpebat dextera, alius ex arbore manum
tendebat cano colono. Sub platano fons amœ-
nissimus fuit aquæ tam frigidæ, vt pede rigo-
rem sentias: lepidus fons, inquam, sed & nu-
cundè temperatus Favoni spiritus, tempesta-
tis æstum demulcens, dum dulcem, & cano-
rum sonum inspirat, & multam ex arboribus
suauitatem odorum secum trahens responder
suauissimis

N.
vnguibus, miscetque odores simul, & fe-
rè æquabili suauitate recreat sensus, nisi
quod paulum superabat vnguentum, mea
sententia hoc solo, quod Limonæ vnguentum
erat: sed & auræ vocalis sonus ar-
gutum resonabat sonoro cicadarum sono,
quæ & meridiei æstum leniebat: dulce lufci-
niæ circumvolitantes cantillabant: Alias
quoque suauifonas auiculas vsurpauimus au-
ribus veluti modulatis canticis colloquentes
hominibus: adhuc mihi ante oculos habere eas

videor, quarum illa in silice requiescit, illa aliam refrigerat, sicut alia, estque ex aqua quæ quid trahat; est quæ ceruina terram delpectet, victum inde quaesitura.

Vide quoque apud *Eliazum*, libro 13. de animalibus, cap. 18. egregiam descriptionem horti Regis Indorum.

M O N S.

Ex *Maffæo*, lib. 5.

Descriptio CXIII.

Sed præcipua camino *Tarnatenfi* nobilitas; mons in nubes assurgit excelsus, & arduus, cuius inferiora densis nemoribus vestiuntur: superiora ex incendijs glabra & horrida sunt: in vertice crater hiatus vasto in plures circulos circumductos maiores minoribus, ad speciem amphitheatri discedit, inde per æquinoctia, maximè certis flantibus ventis, cum horrifono fremitu flammæ atro mystæ fumo & fauillis erumpunt, & omnia latè loca cineribus complent.

FLVVIVS EXVNDANS.

Plinius lib. 8. epist. 17.

Descriptio CXIV.

Nunc istic quoque immite & turbidum cœlum, hic assidua tempestates & crebra diluua: *Tyberis* alueum excessit, & demissioribus ripis altè superfunditur; quamquam fossa, quam providentissimus Imperator facit, exhaustus, premit valles, innatat campis: quaque planum solum pro solo cernitur, inde, quæ soler flumina accipere, & permista deuehere, velut obuius retrò cogit; atque ita alienis aquis aperit agros, quos ipse non tangit.

Anio delicatissimus amnis, ideoque adiacentibus villis velut inuitatus, ac retentus, magna ex parte nemora, quibus inumbratur, & fregit, & rapuit. Subruir montes, & decidendum mole pluribus locis clausus, dum amissum iter quaerit, impulit tecta, ac se super ruinas e-

uexit atque extrulit. Viderunt hi, quos excelsioribus terris illa tempestas non deprehendit: alibi diuitum apparatus, & grauem supellectilem, alibi instrumenta ruris, alibi boues, aratra, rectores, hic soluta & libera armenta: atque inter hæc arborum truncos, aut villarum trabes, atque culmina variè lateque fluitantia: ac ne illa quidem loca malo vacauerunt, ad quæ non ascendit amnis, nam pro amne imber assiduus, & deiecti nubibus turbines, prompta opera, quibus pretiosa rura cinguntur, quassata, atque etiam disiecta monumenta, multi eiusmodi casibus debilitati, obruti, obruti, & aucta luctibus damna.

FLVMEN ALDVABIS.

Ex *Cæsare* lib. 1. de bello Gallico.

Descriptio CXV.

Flumen *Alduabis*, vt circino circumductum, penè totum oppidum cingit: reliquum spatium, quod non est amplius pedum DC. quæ flumen intermittit, mons continet magna altitudine, ita vt radices eius montis ex vtraque parte ripæ fluminis contingant. Hunc murus circumdatus arcem efficit, & cum oppido coniungit.

PONS IN RHENO.

Ex eodem lib. 4. de bello Gallico.

Descriptio CXVI.

Cæsar *Rhenum* transire decreuerat, sed nauibus transire, neque satis tutum esse arbitrabatur, neque suæ, neque populi *Romani* dignitatis esse statuebat. Itaque etsi summa difficultas faciendi pontis proponebatur, propter latitudinem, rapiditatem, altitudinemque fluminis; tamen id sibi contendendum, aut aliter non transducendum exercitum existimabat. Rationem igitur pontis hanc instituit, Tigna bina sesquipedalia, pau-